

/2017**Előkészítésben részt vett:**

Bánkutiné Katona Mária irodavezető

Nagyné Talabér Anikó osztályvezető

B e s z á m o l ó

az önkormányzat 2016. évi adóztatási tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény rendelkezései szerint a képviselő-testület a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást, tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről.

A beszámoló az önkormányzati adóhatóság zárt rendszerű helyi adónyilvántartásán és a központi iktató nyilvántartásán alapul.

A 2016. évi helyi adóztatásról, és az adóbevételek alakulásáról a következő tájékoztatást adom:

Hatvan Város Önkormányzatának feladatellátását többek között a saját működési bevételek – ennek legjelentősebb része a helyi adókból származó bevétel, valamint az átengedett központi adók – biztosítják. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett helyi adók, pótlék, bírság teljes egészében, a központi adók (gépjárműadó), adók módjára kimutatott közigazgatási bírságok egy része eltérő mértékben szintén az önkormányzatot illették meg.

Adók fajtái	Befolyt bevétel (millió Ft)
Helyi adók	2.783.-
Átengedett központi adók (gépjárműadó)	72.-
Pótlék, bírság	6,8.-
Talajterhelési díj	3,4.-

A 2016. évre tervezett adóbevételek eredeti előirányzata 2.857.- millió forinttal került betervezésre és elfogadásra.

Az önkormányzat adóbevételei a tervezett eredeti előirányzathoz képest 100,18 %-ban teljesültek. 2016. évben összességében 2.862,1 millió Ft adóbevétel realizálódott.

Az önkormányzati költségvetés működési bevételeinek 87 %-át teszik ki a helyi adók és adó jellegű bevételek, valamint a bírság és pótlék bevételek.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) biztosította lehetőségek közül Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 42/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelettel (a továbbiakban: Ör.) az építményadó, a magánszemélyek kommunális adója, és a helyi iparüzési adó adónemeket vezette be. Önkormányzati adóhatósági hatáskörbe tartozik a gépjárművek adóztatása, a talajterhelési díj, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem és az úgynevezett egyéb, adók módjára behajtandó köztartozások köre. További feladatot jelentenek az egyes adónemekhez kapcsolódóan a késedelmi pótlék, bírság, illeték számlák kezelése.

Az adóbevétel négy fő elemre épül:

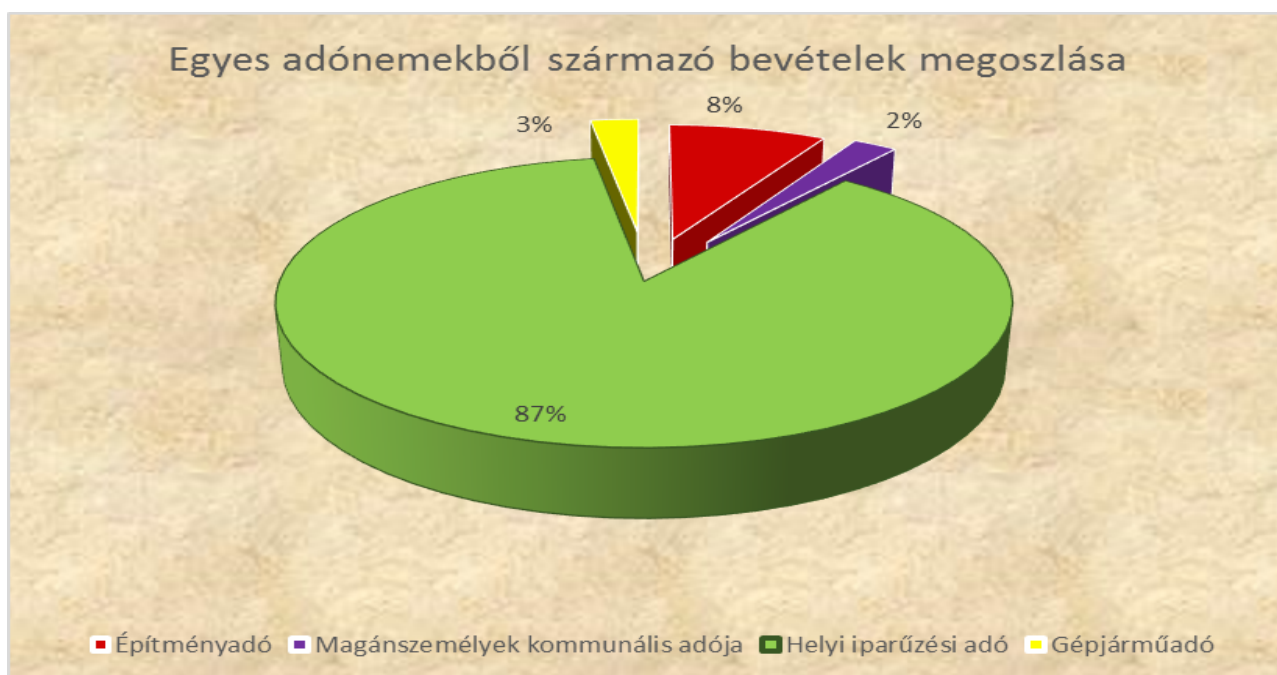
Vagyoni típusú adó (építményadó)

Kommunális adó (magánszemélyek kommunális adója)

Helyi iparűzési adó

Átengedett központi adó (gépjárműadó)

Adóbevételek megoszlása a 2016. éves bevételek figyelembe vételével:

Forrás: 2016. évi zárási összesítő

Fenti diagramból látható, hogy az önkormányzatot megillető adójellegű bevételek legjelentősebb részét a helyi iparűzési adóból befolyó összeg teszi ki (87%).

Helyi adókkal kapcsolatos adóhatósági feladatok

Építményadó

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész. Az adó alapja az építmény négyzetméterben meghatározott hasznos alapterülete. Az adó legkisebb mértéke – földrajzi elhelyezkedés és hasznos alapterület alapján – 220 Ft/m², a legmagasabb adómérték 660 Ft/m². Mentés az építményadó kötelezettség alól a magánszemély adóalany tulajdonában (használatában) lévő, a magánszemélyek kommunális adókötelezettsége alá tartozó lakás, gépjárműtároló.

A 2016. évi kivetések zárásakor az éves előírás 230 millió forint volt, míg 2015. évben 223 millió Ft.

2016. adóévben az adónemből tervezett eredeti előirányzat 210 millió forint volt, a teljesítés 235 millió forint. A 19%-os teljesítés növekedés sikeres felderítési munka és végrehajtási eljárás lefolytatásának eredményeként befolyt bevételnek köszönhető. 2016. évben az önkormányzat megkereste az illetékes Hatvani Járási Hivatal Földhivatali Osztályát (a továbbiakban: Földhivatali Osztály) adatszolgáltatás céljából. A tulajdoni lapok valamint a hasznos alapterület ellenőrzése után az adózók bevallásra való felszólítása megtörtént, aminek következtében az adótárgyak száma emelkedett. Tizenkilenc esetben visszamenőleges adóelőírássra került sor. Ezen a címen 9.998.209.- Ft került előírásra.

Magánszemélyek kommunális adója

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás, gépjármű tárolásra szolgáló épület, épületrész beépítetlen építési telek és a nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti joga. Jelenleg – attól függően, hogy az adótárgy hasznos alapterület szerint melyik kategóriába tartozik – a legalacsonyabb adómérték 5520 Ft/ingatlan, a legmagasabb 17470 Ft/ingatlan.

A rendelet 17%-os kedvezményt biztosít azon adózók számára, akik a szelektív hulladékgyűjtéshez kapcsolódnak és a szolgáltatóval kötött megállapodás alapján szelektív hulladékgyűjtő edénnyel rendelkeznek. Ezen a jogcímen 2016. évben 5525 adózó 8,6 millió forint kedvezményben részesült.

Az adónemben a helyi rendelet egy lakás után adófizetési kötelezettség alól mentesíti azokat az adóalanyokat, akik az adóévet megelőző évben a 70. életévüket betöltötték. Ezen a címen a beszámolási időszak végén 1974 adózó részesült 15,7 millió Ft adómentességben.

Kedvezményt biztosít a rendelet azoknak az adóalanyoknak, akik az éves adójukat az első féléves határidőig (március 31.) egy összegben megfizetik. A kedvezmény mértéke az éves adó 10%-a. Ezen a címen 2016. évben 2.793.076.- Ft kedvezményben részesült 2832 adóalany.

A 2016. évi kivetések zárásakor az éves előírás 68 millió forint volt. Az adótárgyak számában nagyságrendi változás nem következett be.

A 2016. adóévben az adónemből tervezett eredeti előirányzat 60 millió forint volt, a teljesítés 65,7 millió forint. A 109,5 %-os teljesítés a helyi rendeletben biztosított 10%-os kedvezmény hatására az önkéntes teljesítésen és a hatékony végrehajtási cselekményeken túl az ellenőrzési eljárásoknak köszönhető. Megbízólevél alapján az Adóosztály dolgozói szűrőpróba szerű ellenőrzést végeztek arra vonatkozóan, hogy egy-egy ingatlanon garázs található-e vagy sem. Visszamenőleg 57 esetben 1 millió Ft adóelőírásra került sor gépjárműtároló, valamint 2,1 millió Ft lakások és beépítetlen telkek után.

A Földhivatali Osztály adatszolgáltatása alapján 2016. nyarán tulajdoni lapok ellenőrzése kezdődött. A tulajdoni lapok feldolgozása áthúzódik a 2017-es évre. A tulajdonosok bevallásra való felszólítása megtörtént. A beszámoló készítésekor már a lajstromadatok alapján érzékelhető az adótárgyak számának emelkedése.

Vállalkozók kommunális adója

Az adónem 2011. január 1. napján megszűnt, ezért nem terveztünk bevételt ezen a címen. Elévülési időn belül azonban a hátralékok végrehajtásából, vagy ellenőrzés során feltárt adóhiányból is származhat bevétel, amely – tekintettel arra, hogy előre nem számítható, bizonytalan bevétel – nem tervezhető, de a pénzforgalmi számla „él”.

Helyi iparüzési adó

Az adó alapja az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az értékesített termék, illetőleg végzett szolgáltatás korrigált nettó árbevétele. Az adó mértéke a beszámolási időszakban az adóalap 1,9%-a. Ideiglenes (építőipari) tevékenység esetén az adó mértéke 3000 Ft/nap.

A bevallási időszakban 1933 adózó terhére 2.150 millió forint adóelőleg-, adóelőleg-kiegészítés (feltöltés) címén 408,9 millió Ft került előírásra. A 2016. évben 2015. évről benyújtott helyi iparüzési adóbevallások alapján 714 millió Ft került törlésre.

Az Ör. alapján mentes a helyi iparüzési adó megfizetése alól az a vállalkozó, akinek/amelynek a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény rendelkezései szerint számított vállalkozási szintű adóalapja nem haladja meg a 2,5 millió Ft-ot. Ezen mentesség címén összesen 13,6 millió forint összegben mentesültek az adózók az adó megfizetése alól.

A beszámolási időszakban 107 vállalkozás szűnt meg, 77 új vállalkozás jelentkezett be az adóhatósághoz, 17 fő szünetelteti a vállalkozását. Ebben az időszakban a vállalkozások a 2015. éves bevételről adtak számot. Az adónemben a teljesítés 2.482.- millió Ft, amely bevétel tartalmazza az adóelőleg-kiegészítés címén történt befizetéseket is.

Önkormányzatoknak átengedett központi adókkal kapcsolatos adóhatósági feladatok

Gépjárműadó

A gépjárműadó nem helyi adó, alkalmazását a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.) határozza meg. A gépjárműadó megállapítása a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEKKH) által szolgáltatott adatok alapján történt.

A Gjt. alapján a személygépkocsik és motorkerékpárok után fizetendő gépjárműadó a gépjármű hajtómotorjának kW-ban meghatározott teljesítményéhez és a jármű gyártási évéhez igazodik. A beszámolási időszakban adómérték-emelés nem történt. Ennek megfelelően az adó mértéke az előző évi mértékkel egyezően: a gyártási évben és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kW, a gyártási évet követő 4-7. évben 300 Ft/kW, 8-11. évben 230 Ft/kW, 12-15 évben 185 Ft/kW, a gyártási évet követő 16. naptári évben és azt követő naptári években 140 Ft/kW.

A Gjt. alapján autóbusz, vontató, lakópótkocsi esetében az adó alapja a hatósági nyilvántartásban szereplő saját tömeg, míg a tehergépjárművek, pótkocsik esetében a saját tömeg növelve a terhelhetőség 50 %-ával. Az adó mértéke az adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után légrugós gépjármű esetében 850 Ft, más esetben 1380 Ft.

Fuvarozói versenyképességet javító intézkedésként a Gjt. kiegészült az ún. „szerelvény-adóztatás”-sal amely kizárólag a nyerges vontatóból és félpótkocsiból álló szerelvényekre vonatkozik. Megváltozott a nyerges vontató adószámítási módja is, hiszen az adó alapja tartalmazza a vontatható össztömeget is. Ezzel a nyerges szerelvényt üzemeltető - a félpótkocsi (már nem adótárgy) kiesésével - az új számítási módszerrel (EURO III, vagy annál magasabb besorolású nyerges vontató esetében) összességében kevesebb gépjárműadót (súlyadót) fizet, mint a korábbi számítás alkalmazásával.

A Gjt. tételesen meghatározza az adómentességre jogosultak körét. A beszámolási időszakban 79 db gépjármű került mentesítésre.

A gépjárműadóból 2016. adóévben tervezett eredeti előirányzat 67 millió forint volt, a teljesítés 72 millió forint. Az adónem esetében 107,4 %-os a teljesítés.

Termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó

Az adózók továbbra is élnek a jogszabály adta mentességi lehetőségekkel és 5 évet meghaladó időtartamú bérleti szerződést kötnek, így adófizetési kötelezettségük nem keletkezik. A termőföld bérbeadás utáni jövedelem adóztatása az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.), valamint a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény alapján történik.

Talajterhelési díj

Talajterhelési díjat, a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény rendelkezése értelmében annak az ingatlan-tulajdonosnak/kibocsátónak kell fizetni, aki/amely a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá, és helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést – ideértve a szennyvíztározót is – alkalmaz. A törvényi szabályozás szerint az önkormányzat a beszedett talajterhelési díjat a környezetvédelmi alapban elkülönítve köteles kezelni, és környezetvédelmi célok megvalósítására köteles felhasználni. A talajterhelési díj kiszámítása a fogyasztott vízmennyiség, az egységdíj és a területérzékenységi szorzó alapján történik. Városunkban a területérzékenységi szorzó: 1,5. A beszámolási időszakban a 2015. évről adtak bevallást, amikor az egységdíj 1200 Ft/m³ volt. Az adókötelezettséget önadózással kell teljesíteni: a naptári évet követő év március 31-ig kell bevallani, és a bevallás beadásával egyidejűleg megfizetni.

A beszámolási időszakban 45 db bevallás érkezett az adóhatósághoz. A fizetési kötelezettség összege: 4.342.322.- forint, a megfizetett díj: 3.444.722.- forint volt. A helyi rendelet alapján mentes a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörhöz kapcsolódó talajterhelési díjfizetési kötelezettség alól az a természetes személy kibocsátó, akinek a vízfogyasztása nem haladja meg az évi 15m³-t. Ilyen rendeleti mentességben 28 adózó részesült 268.200.- Ft értékben.

Szankciókból származó bevételek

A késedelmi pótlék és bírság a fenti adónemekkel kapcsolatos valamely mulasztás által keletkezett jogkövetkezményhez kapcsolódó adónemeket jelenti. Megfizetésüknél az adóalanyok kis száma tanúsít jogkövető magatartást. A késedelmi pótlék sajátossága, hogy összege folyamatosan változik, ha adótörke tartozás áll fenn. Mértékét a jegybanki alapkamat változása befolyásolja. Ezek a bevételek ritka kivétellel, végrehajtási eljárás eredményeként kerülnek beszedésre. Sem a pótlék, sem a bírság összegét előre tervezni nem lehet, sokban függ az adózási moráltól és a behajtási munka eredményességétől.

A tervezett eredeti előirányzat 5 millió Ft volt. A beszámolási időszakban adóellenőrzési eljárás eredményeként 1 millió Ft, feltöltési kötelezettség elmulasztása miatt 2,3 millió Ft és helyi iparüzési adó bevallás elmulasztása miatt 520 eFt bevétel keletkezett. Pótlék és bírság címen befolyt összeg 4.251.810.- Ft volt.

Adók módjára behajtandó köztartozások

Mind az egyéb, mind az idegen bevételek esetében az eredeti bevétel jogosultja az állam, vagy bármely más önkormányzaton kívüli szerv. Mivel az eredeti jogosult részére nem fizették meg a kirótt összeget, az önkormányzat köteles behajtani. A két bevétel közötti különbség adóbevételek szempontjából az, hogy amit a törvény egyéb bevételnek nyilvánít, annak beszedett összege teljes egészében az önkormányzat bevételét gyarapítja, idegen bevételek esetében pedig a kiszabó szervé a bevétel, de vannak olyan bevétel fajták, amelyeknél a beszedett összeg valamely hányada az önkormányzatnál marad.

A beszedéssel kapcsolatos eredményes munkát hátráltatja, hogy a hátralékosok nagy része nem rendelkezik munkahellyel, valós tartózkodási helyük ismeretlen. Önkéntes befizetés útján néhány esetben realizálódik bevétel. Az Art. 161.§ (8) bekezdésének 2013. január 1. napjától hatályos módosítása az adótartozáshoz hasonlóan lehetővé tette az adók módjára behajtandó köztartozások esetében is az ingatlan-tulajdonnal rendelkező adósok ingatlanára történő jelzálogjog bejegyzéssel történő követelés-biztosítást.

Idegen bevételek között tartunk nyilván minden olyan köztartozást, amelynek beszédésére az anyagi törvény adók módjára történő végrehajtásról rendelkezik. Ilyen például a csatorna beruházás költsége, megelőlegezett gyermektartásdíj, közigazgatási díjak, munkaügyi bírságok, jogcím nélküli kifizetések, közigazgatási bírság, stb. Ezek tételenként nagy összegű követelések, amelyeket sikeres végrehajtás után a kimutató szerv pénzforgalmi számlájára kell részben, de többnyire 100%-ban átutalni. A beszámolási időszakban 689 hátralékost tartottunk nyilván köztartozással. A végrehajtási eljárás során 353.878.- forintot utaltunk át saját költségvetésbe. A kimutató szerv számlájára 6.896.113.- forint került átutalásra.

Végrehajtási adóigazgatási eljárás

Az esedékességig meg nem fizetett tartozások végrehajtására indított eljárások egész évben folyamatosan történtek. Az önkormányzati adóhatóság végrehajtási tevékenységként alkalmazta a nyugdíj és munkabér letiltást, ingó foglalást, hatósági átutalási megbízást, gépjármű forgalomból kitiltást és a jelzálogjog bejegyzést.

Egyéb feladatok:

Az adó kivetésén, nyilvántartásán és beszédésén kívül az ellenőrzési tevékenység az adóhatóság egyik legfontosabb tevékenysége. Az osztályon külön csak ezzel a feladattal foglalkozó dolgozó, illetve dolgozók nincsenek. A felmerülő ellenőrzési feladatokat minden ügyintéző a saját munkaterületén belül látja el. Az adóellenőrzés rendkívül időigényes és szaktudást feltételező munkafolyamat. 2016. évben gépjárműtároló ellenőrzéseket indított a helyi adóhatóság magánszemélyek kommunális adója adónemben, valamint egy 2015. évben építményadó adónemben indított ellenőrzés lezárására 2016. évben került sor.

Az adóztatási feladatokat 2016. évben teljes munkaidőben 5 adóügyi ügyintéző, 1 könyvelő, 1 osztályvezető, valamint napi 4 órában egy ügyintéző Hatvanban és napi 4 órában Kerekharaszton is ellátja az adóztatási feladatokat.

A Magyar Államkincstár kifejlesztette az ASP rendszer keretein belül az ASP Adó szakrendszert, amely egy internet alapú felhasználóbarát, jól átlátható és a modern kor számítástechnikai lehetőségeit kihasználó rendszer.

A tapasztalatok alapján az adattisztítási folyamat rendkívül időigényesnek bizonyult, ezért a Magyar Államkincstár ASP Központja időszerűnek látta az adattisztítási folyamat megindítását azon ONKADO programot használó önkormányzatok esetében is, amelyek eddig még nem kezdték meg azt.

Az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII.31.) Korm. rendelet 12.§ (2) bekezdés alapján Hatvan Város Önkormányzata esetében az új rendszerhez történő csatlakozás határideje 2017.október 1.

Az önkormányzatnál az adattisztítási folyamat 3 ütemben történő adatszolgáltatást jelentett 2016. évben. Az ASP rendszerre való csatlakozásra alkalmas, hibátlan állomány létrehozása folyamatos, minden munkatársat igénybevevő feladat.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az önkormányzat 2016. évi adóztatási tevékenységéről szóló beszámolót megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjék.

Határozati javaslat

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontjára történő hivatkozással az önkormányzat 2015. évi helyi adózási tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

Határidő: 2017. április 28.

Felelős: Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője

Hatvan, 2017. április 19.

dr. Szikszai Márta
jegyző

